

En pjece til:

Mennesker med handicap
Professionelle
Pårørende
Netværk

Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap

gode råd når
skaden
er sket

Også mennesker med handicap udsættes for seksuelle overgreb – men mange overgreb anmeldes aldrig

Der findes ikke en samlet undersøgelse af seksuelle overgreb mod mennesker med handicap i Danmark. Vi ved derfor ikke præcist, hvor mange overgreb der finder sted.

Men vi ved

- at mennesker med handicap mindst lige så ofte udsættes for seksuelle overgreb som mennesker uden handicap
- at mennesker med handicap ofte udsættes for flere seksuelle overgreb af den samme gerningsmand. Det gælder ikke i samme grad overgreb mod mennesker uden handicap
- at mange overgreb mod mennesker med handicap aldrig anmeldes til politiet.

Langt flere seksuelle overgreb mod mennesker med handicap bør anmeldes til politiet. Langt flere ofre for overgreb bør støttes langt bedre – både akut og på længere sigt. Men det kræver, at mennesker med handicap ved, hvilken støtte man kan få og hvor den findes. Det kræver også, at professionelle, pårørende og netværk ved, hvordan de kan støtte ofre for seksuelle overgreb.

Derfor denne pjece.

Hvem handler pjecen om?

Pjecen handler både om mænd og kvinder. Om mennesker med fysisk og psykisk handicap. Og om mennesker med sværere og lettere handicap. Der er selvfølgelig stor forskel på disse mennesker, men i forhold til seksuelle overgreb er lighederne større: Ofre for overgreb har brug for støtte, uanset om de har et handicap eller ej.

I pjecen skelnes derfor ikke mellem mennesker med fysisk og psykisk handicap. Der er dog en undtagelse: En enkelt side handler kun om seksuelle overgreb, hvor offer og måske også gerningsmand er mennesker med udviklingshæmning. Netop denne side er ikke relevant for mennesker med fysisk handicap.

Fakta om overgreb

Hvad er et seksuelt overgreb?

Et seksuelt overgreb kan involvere fysisk kontakt. Men der kan også være tale om et overgreb, selvom gerningsmanden ikke rører ved sit offer.

Eksempler på fysiske overgreb

- At kønsorganerne berøres, selvom man ikke ønsker det
- At andre dele af kroppen (for eksempel brysterne) berøres, selvom man ikke ønsker det
- At man tvinges til at røre gerningsmandens kønsorganer
- At man tvinges til samleje.

Eksempler på ikke-fysiske overgreb

- At gerningsmanden blotter sig
- At man tvinges til at klæde sig af
- At man tvinges til at se på pornografiske billeder
- At man udsættes for sexchikane: mundtlige seksuelle tilnærmelser, som man ikke ønsker.

Hvem begår overgrebene?

Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap begås næsten altid af et menneske, som ofret kender.

Meget ofte er gerningsmanden et menneske, som ofret er afhængig af eller modtager hjælp fra. Det kan være professionelle – som hjælpere, chauffører eller ansatte på bo-, dag- og fritidstilbud. Det kan også være pårørende eller bekendte.

Andre gange er gerningsmanden en anden bruger af det bo-, dag- eller fritidstilbud, som ofret benytter.

Hvad siger Straffeloven?

§ 216 Den, der tiltvinger sig samleje ved vold eller trussel om vold, straffes for voldtægt med fængsel indtil 8 år.

§ 218 Den, der ved udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering skaffer sig samleje uden for ægteskabet med den pågældende, straffes med fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Den, der skaffer sig samleje uden for ægteskab med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, straffes med fængsel indtil 4 år, medmindre forholdet er omfattet af § 216.

§ 219 Den, der er ansat eller tilsynsførende ved fængsel, forsorgshjem, børne- eller ungdomshjem, hospital for sindslidende, institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller lignende institution, og som har samleje med nogen, der er optaget i institutionen, straffes med fængsel indtil 4 år.

§ 224 Bestemmelserne i §§ 216-223a finder tilsvarende anvendelse med hensyn til anden kønslig omgængelse end samleje.

§ 225 Bestemmelserne i §§ 216-220 og 222-223a finder tilsvarende anvendelse med hensyn til kønslig omgængelse med en person af samme køn.

§ 232 Den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver offentlig forargelse, straffes med fængsel indtil 4 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Et seksuelt overgreb er et seksuelt overgreb – uanset om ofret har et handicap eller ej

Hvornår er sex overgreb?

Der er tale om et seksuelt overgreb, når et menneske påtvinger et andet menneske en seksuel handling, som dette menneske ikke ønsker. Fordi han eller hun:

- ikke har givet sit samtykke
- er presset til at give sit samtykke.

Er mennesker med handicap særligt udsatte?

Nogle mennesker med handicap har svært ved at sige nej til uønsket seksuel kontakt. Enten fordi et fysisk handicap gør det vanskeligt at tale. Fordi manglende kropssprog gør, at der kan siges nej med munden – men ikke med kroppen. Eller fordi udviklingshæmning gør det svært at sige fra.

Derfor er der også tale om et seksuelt overgreb, hvis man:

- ikke har sagt nej – fordi man ikke er i stand til det.

Da jeg var ung, gik jeg til svømning. Jeg er blind, så en af medarbejderne kørte mig frem og tilbage. Det skete altid bag i hans bil. Det blev ved, indtil jeg holdt op med at gå til svømning. Bagefter fik jeg det dårligere og dårligere og begyndte i samtaleterapi, men jeg sagde ikke noget om det. Efter at jeg er blevet voksen, har jeg opsøgt terapeuten igen. Hun fortalte, at hun havde haft mistanke om, at jeg havde været udsat for seksuelle overgreb, men at hun dengang havde valgt ikke at sige det til mig. Det gjorde mig rasende. Jeg har jo aldrig fået sagt det til nogen. Jeg føler mig stadig uren og ækel.

Offer for seksuelt overgreb

Når overgrebet er sket

Der skal gøres noget!

Mange seksuelle overgreb kan forebygges – men desværre ikke alle. Vi ved, at seksuelle overgreb finder sted. Derfor er det vigtigt at vide, hvad der kan og skal gøres, når skaden er sket.

Offentligt ansatte som får mistanke eller viden om seksuelle overgreb mod børn og unge, har pligt til at underrette kommunen. Kommuner som får kendskab til overgreb mod børn og unge, har pligt til at anmelde dem til politiet.

Men det er vigtigt at vide, at man **ALTID** bør reagere på seksuelle overgreb. Uanset om ofret er barn eller voksen og om man selv er offentligt ansat eller ej.

Nogle gange reagerer pårørende, venner eller professionelle ikke, selvom de har mistanke eller viden om, at der er sket et seksuelt overgreb. De tror måske, at det er bedst for ofret ikke at rippe op i den svære og ubehagelige oplevelse.

Alle ofre for seksuelle overgreb lider under overgrebene og har behov for støtte. Mennesker med handicap er ingen undtagelse. Det er forskelligt fra menneske til menneske, hvilken støtte, der er behov for. Men forskellene drejer sig ikke om, hvorvidt man har et handicap eller ej.

Både mennesker med og uden handicap kan have svært ved at bearbejde, at de har været udsat for et seksuelt overgreb. Men de fleste får det værre, hvis overgrebet forties.

Der findes ikke acceptable overgreb. Der findes ikke gode grunde til ikke at gribe ind. Overgrebene skal stoppes. Ofret skal støttes og hjælpes. Gerningsmanden skal anmeldes og eventuelt behandles.

Hvis ingen griber ind, bliver personen både offer for seksuelle overgreb – og offer for omverdenens manglende støtte.

Hvad kan du gøre, hvis du er blevet

Du har ret til hjælp og støtte

Det er en frygtelig oplevelse at blive udsat for et seksuelt overgreb. Derfor har de fleste ofre brug for støtte i tiden efter overgrebet. Men det kan være svært at søge hjælp og støtte.

Der er flere ting, du kan gøre, hvis du er blevet udsat for et seksuelt overgreb. På disse sider er nogle forslag. Nogle kan hjælpe dig akut. Andre kan støtte på længere sigt.

Du ved selv, hvilken støtte du har behov for. Du bestemmer selv, hvem du vil opsøge – og hvornår.

Hvor kan du søge hjælp og støtte?

- Fortæl et menneske, du stoler på, at du har været udsat for overgreb – for eksempel en ven, en pårørende eller en medarbejder på bo-, dag- eller fritidstilbud. Det kan være svært at fortælle om seksuelle overgreb. Men et menneske som du stoler på, kan støtte dig og eventuelt hjælpe dig med at tage kontakt til støttetilbud og/eller politi.
- Kontakt et rådgivnings- eller behandlingstilbud, som er specialiseret i at støtte ofre for seksuelle overgreb. Stederne er forskellige, men tilbyder bl.a. samtaler, støtte, psykologbistand og lægeundersøgelser. Hvis du selv ønsker det, kan tilbuddene desuden hjælpe dig med at kontakte politiet. På side 11 i denne pjece kan du finde navne, adresser og telefonnumre på rådgivnings- og behandlingstilbud.
- Tag kontakt til en brugerorganisation. En del brugerorganisationer tilbyder støtte og rådgivning eller formidler kontakt til andre, der kan hjælpe.
- Fortæl din praktiserende læge om overgrebet. Lægen har tavshedspligt. Gennem din læge har du mulighed for at få økonomisk støtte til konsultationer hos en psykolog.
- Opsøg en psykolog. Alle ofre for seksuelle overgreb har det svært. Mange er bange og har skyldfølelse. Mange føler sig urene og beskidte. Det kan tage lang tid at komme sig over disse følelser. Det kan være svært at bearbejde uden professionel hjælp.

udsat for et seksuelt overgreb?

Hvordan kan politiet hjælpe dig?

Seksuelle overgreb er strafbare og kan anmeldes til politiet. Du har ikke pligt til at anmelde, at du er blevet udsat for et overgreb. Men der kan kun rejses straffesag mod gerningsmanden, hvis overgrebene anmeldes.

Du kan både anmelde seksuelle overgreb, som lige har fundet sted og overgreb, som fandt sted for flere år siden. Men jo ældre sagen er, jo oftere vil sagen blive opgivet. Det kan nemlig være sværere at bevise, at overgrebet har fundet sted, hvis der ikke længere findes spor på dig, gerningsstedet eller gerningsmanden.

Hvis du ønsker at anmelde overgrebet til politiet – og netop er blevet udsat for et fysisk seksuelt overgreb – så gå ikke i bad først. Politiet vil nemlig tilbyde dig at blive undersøgt af en læge. Lægen leder efter spor fra overgrebet, og de kan være vigtige beviser i en eventuel retssag. Sporene kan for eksempel være rifter og blå mærker eller sædpletter på din krop eller dit tøj. **NOGLE SPOR KAN FORSVINDE, HVIS DU GÅR I BAD FØR LÆGE-UNDERSØGELSEN.**

Tag gerne et menneske med, som du stoler på. En politianmeldelse kan være en barsk oplevelse, for politiet vil bede dig om en meget detaljeret beskrivelse af overgrebet.

Hvis du er i tvivl, om du vil anmelde et seksuelt overgreb, kan du kontakte et center for voldtægtsofre. Her kan du få støtte og krisehjælp. Du kan desuden få foretaget en lægeundersøgelse med det samme – men vente med at tage stilling til, om overgrebet skal anmeldes til politiet. På side 11 i denne pjece kan du finde navne, adresser og telefonnumre på centrene.

Hvad sker der, når et seksuelt overgreb anmeldes til politiet?

- Hvis der er fysiske skader eller eventuelt andre fysiske spor på din krop efter overgrebet, tilbyder politiet dig en lægeundersøgelse. Den skal foretages af en læge, som er uddannet til at undersøge dig på den mest skånsomme måde. Nogle gange tages fotografier, der kan dokumentere skaderne.
- Du afhøres af politiet. De spørger om detaljer omkring overgrebet.
- Politiet går i gang med at efterforske sagen. De samler beviser, indhenter vidneudsagn, afhører den mulige gerningsmand. Seksuelle overgreb sker oftest uden vidner. Derfor kan de være meget svære at bevise.
- Hvis anklagemyndigheden vurderer, at der er grundlag for det, sigtes gerningsmanden for overgrebet og en retssag går i gang. Der kan gå flere måneder fra et overgreb anmeldes, til retssagen starter.
- På baggrund af beviser, vidneudsagn etc. vurderer domstolen, om den tiltalte er skyldig i anklagen og kan straffes.

Hvad kan medarbejdere gøre?

Støt ofret!

Alle ofre for seksuelle overgreb har behov for støtte. Her har du som medarbejder på bo-, dag- og fritidstilbud en vigtig rolle. Du kan selv støtte ofret. Du kan hjælpe ofret med at søge akut professionel rådgivning og støtte på et rådgivnings- eller behandlingstilbud – og eventuelt med at anmelde overgrebet til politiet. På længere sigt kan du støtte ofret i at søge og tage imod støtte, for eksempel hos en psykolog eller på et krisetilbud. Der er gode erfaringer med terapi, også til mennesker som ikke har talesprog.

Tag initiativ til, at din arbejdsplads formulerer en politik omkring seksuelle overgreb!

En politik omkring seksuelle overgreb kan forebygge mange overgreb. Samtidig kan den indeholde procedurer for, hvad der skal gøres, hvis der alligevel sker seksuelle overgreb.

Gør noget!

Offentligt ansatte, som får mistanke eller viden om seksuelle overgreb mod børn og unge, har pligt til at underrette kommunen. Kommuner, som får kendskab til overgreb mod børn og unge, har pligt til at anmelde dem til politiet.

Det er vigtigt at vide, at man **ALTID** bør reagere på seksuelle overgreb. Uanset om ofret er barn eller voksen. Uanset om man selv er regionalt eller kommunalt ansat og ofret er et menneske, som er afhængig af ens hjælp. Og uanset om gerningsmanden er en kollega, en af ofrets pårørende, et

menneske fra ofrets netværk eller en af tilbuddets øvrige brugere.

Leg ikke detektiv!

Ofre for seksuelle overgreb har som sagt brug for støtte. Men hvis et seksuelt overgreb anmeldes til politiet, er det vigtigt, at ofret ikke taler for meget med andre om overgrebet inden politiafhøringen. Hvis der bliver en straffesag, kan det nemlig belaste hans eller hendes troværdighed som vidne. Den tiltaltes forsvarer kan pege på, at minder og forklaringer er blevet fordrejede. Samtidig kan det ødelægge dit eget vidneudsagn.

Der kan gå et par dage, før afhøringen finder sted. Det kan være svært at lade være at tale med ofret om overgrebet i disse dage. Men spørg kun om så meget, som du har brug for til at kunne hjælpe akut!

Kend tegnene på, at der kan være sket et seksuelt overgreb

Også som fysioterapeut, ergoterapeut eller praktiserende læge kan du være en af de nærmeste til at opdage, at der kan være sket et seksuelt overgreb mod en patient eller en bruger. Desværre viser erfaringer, at nogle professionelle ikke er opmærksomme på, at seksuelle overgreb mod mennesker med handicap finder sted. En del kender ikke tegnene på, at der kan være sket et overgreb.

I pjecen „Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap – gode råd om at se og forebygge overgreb“, som er udgivet i samme serie som denne pjece, kan du få mere viden og gode råd.

Mange mennesker med handicap benytter sig af bo-, dag- og fritidstilbud. Som leder, ansat eller frivillig på sådan et tilbud har du en vigtig rolle, hvis der er sket et seksuelt overgreb mod et menneske med handicap.

Når offer og/eller gerningsmand er mennesker med udviklingshæmning

Hvis du er medarbejder på et tilbud, hvor brugerne er mennesker med udviklingshæmning, skal du være opmærksom på nogle særlige forhold, hvis der sker et seksuelt overgreb, hvor ofret og måske også gerningsmanden er mennesker med udviklingshæmning.

Hvad siger Straffeloven?

§ 218 i Straffeloven handler særligt om seksuelle overgreb, hvor ofret er et menneske med udviklingshæmning. I § 218 står, at der er tale om et strafbart overgreb, hvis gerningsmanden udnytter en persons udviklingshæmning til at skaffe sig samtykke til en seksuel handling. For eksempel når ofret siger ja uden at forstå, at han eller hun har ret til at sige nej.

Et overgreb er altid et overgreb!

Når både offer og gerningsmand er mennesker med udviklingshæmning, anmeldes overgrebene ikke altid til politiet. Nogle gange skyldes det, at medarbejdere på bo-, dag- og fritidstilbud vurderer, at gerningsmanden ikke ønskede at skade ofret, men bare savnede et knus. Eller ikke kunne gennemskue konsekvenserne af sine handlinger. Det er ofte sandt. Men:

- Seksuelle overgreb er altid overgreb. Uanset om gerningsmanden er et menneske med udviklingshæmning. Og uanset hvorfor overgrebet begås.
- Seksuelle overgreb er kan være traumatiske for den, det går ud over. Uanset om ofret er et menneske med udviklingshæmning.
- Seksuelle overgreb er strafbare. Uanset om offer eller gerningsmand er mennesker med udviklingshæmning.
- Ofre for seksuelle overgreb har for det meste behov for støtte.

Også gerningsmanden har behov for støtte

Mennesker med udviklingshæmning, som begår lovovertrædelser, er fritaget for straf. Alligevel er det vigtigt, at overgreb anmeldes til politiet. Mennesker med udviklingshæmning kan nemlig dømmes til „anbringelse i institution“ eller til „kriminalpræventivt tilsyn“ i det sociale system. Formålet med dommene er at forebygge nye lovovertrædelser – blandt andet ved at støtte og behandle den dømte.

Måske er gerningsmanden et menneske med udviklingshæmning, som bruger det bo-, dag- eller fritidstilbud, hvor du er ansat. Husk at også gerningsmanden har behov for hjælp og støtte. Og at den bedste støtte aldrig er at se den anden vej!

Når mennesker med udviklingshæmning begår seksuelle overgreb, er ofrene især andre mennesker med udviklingshæmning. Nogle gange kan man have mistanke om, at et menneske med udviklingshæmning har begået et overgreb mod en af tilbuddets andre brugere, men alligevel sigtes den mistænkte ikke. Måske på grund af manglende beviser, måske fordi der faktisk ikke er sket et overgreb – endnu. I de tilfælde er det vigtigt at overveje, hvordan tilbuddet selv kan være med til at forebygge, at der kommer til at ske et overgreb. Overvej hvilken støtte den mistænkte har behov for. Inddrag for eksempel en seksualvejleder.

Hvad kan pårørende og netværk gøre?

Mange seksuelle overgreb kan forebygges – men desværre ikke alle. Vi ved, at seksuelle overgreb finder sted. Derfor er det vigtigt at tage stilling til, hvad der kan gøres, når overgrebet er sket. Nedenfor er forslag til, hvad du kan gøre, hvis din pårørende eller ven benytter et bo-, dag- eller fritidstilbud.

... på forhånd

- Kontakt det bo-, dag- eller fritidstilbud, som din pårørende eller ven benytter. Nogle tilbud har formuleret en politik omkring forebyggelse af seksuelle overgreb. Her beskrives også, hvordan ofret støttes, hvis skaden er sket – både akut og på længere sigt. Spørg om bo-, dag- eller fritidstilbuddet har en sådan politik!
- Kontakt regionen eller socialforvaltningen i kommunen. Spørg, hvad din region eller kommune gør for at forebygge seksuelle overgreb på deres tilbud.

Spørg, om der er procedurer for, hvem der gør hvad, hvis der sker et seksuelt overgreb.

... hvis overgrebet er sket

- Tro på din pårørende eller ven, hvis han eller hun fortæller dig om et overgreb. Tro på dig selv, hvis du opdager tegn på,

at der er sket et seksuelt overgreb. Hvis du er i tvivl, så lad tvivlen komme ofret til gode.

- Støt ofret i at kontakte et rådgivnings- eller krisetilbud, som er specialiseret i at støtte ofre for seksuelle overgreb.
- Støt ofret i at anmelde overgrebet til politiet.
- Hvis din pårørende eller ven er bruger i et bo-, dag- eller fritidstilbud, kan du tage kontakt til en af medarbejderne på stedet. De kan hjælpe dig med at støtte ofret og eventuelt anmelde overgrebet til politiet.

... på længere sigt

- Mange ofre for seksuelle overgreb har behov for støtte i en længere periode efter overgrebet. Støt ofret i at søge og tage imod støtte, for eksempel hos en psykolog eller på et krisetilbud.

Hvis du selv får behov for støtte

Det kan være svært at rumme, at ens ven eller pårørende har været udsat for et overgreb. Det kan være svært at finde ud af, hvordan man bedst støtter ofret.

Måske får du selv behov for støtte? Kontakt din læge, en bruger- eller pårørendeorganisation eller et rådgivningstilbud, som er specialiseret i at støtte ofre for seksuelle overgreb.

En del af dem tilbyder også støtte og rådgivning til ofrets netværk.

Her kan du søge hjælp

Der er flere steder i landet, man kan henvende sig, hvis man har brug for hjælp, én at snakke med eller for rådgivning til at støtte et menneske med handicap, der har været udsat for et seksuelt overgreb. Ud over adresserne på listen her kan man altid henvende sig til den praktiserende læge, socialforvaltningen i kommunen eller det lokale politi.

Rådgivningstilbud

ULF' seksualrådgivning

Har du spørgsmål om seksualitet eller har du haft en ubehagelig seksuel oplevelse kan du tale, maile, chatte med seksualvejleder Steen Holme-gaard Hansen. Seksualrådgivningen har åben for henvendelse hver mandag kl. 17.00-20.00.
Telefon 3048 4688.
www.ulf.dk/seksualraadgivning

JanusCentret

JanusCentret tilbyder rådgivning til professionelle og ambulant behandling til drenge og piger i alderen 12-18 år med seksuelt krænkende adfærd. JanusCentret ligger i Københavns centrum.
Telefon 3369 0369
www.januscentret.dk

SISOs telefonlinje

Videnscenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn har oprettet en telefonlinje, hvor alle der arbejder med børn og unge, kan få konsulentbistand i sager om seksuelle overgreb.
Telefon 2077 1120
www.siso-boern.dk

Akut støtte og behandling

Centre for voldtægtsofre

www.voldtaegt.dk
Centrene tilbyder hjælp og støtte samt lægeundersøgelse. Henvendelsen skal helst ske inden for 48 timer efter overgrebet. Centre for voldtægtsofre er placeret på eller i forbindelse med sygehuse eller skadestuer.
København: Telefon 3545 5032
Odense: Telefon 6541 2348
Århus: Telefon 8949 3543
Kolding: Telefon 7636 3490, afvent klartone, tast 7800
Aalborg: Telefon 9932 1111
Herning: Telefon 9927 2170
Hillerød: Telefon 4829 6365
Bornholm: Telefon 5690 9350

Teamet for seksuelt misbrugte børn – Rigshospitalet

Juliane Marie Centeret
Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Telefon 3545 5032

Center for Børn udsat for Overgreb (CBO) – Århus

Universitetshospital
Århus Universitetshospital, Skejby
Brendstrupgårdsvej 100
8200 Århus N
Telefon 8949 9015

Frivillig rådgivning

Center for seksuelt misbrugte – Fyn
Kongensgade 72, 1.sal, 5000 Odense
Telefon 6614 6633
www.csm-fyn.dk

Christine Centret

Skolebakken 5, 8000 Århus C
Telefon 8619 9950
www.seksuelt-misbrugte.dk

Foreningen mod incest i Nordjylland

www.sigdetikketilnogen.dk/hjaelp.html

FrejaCentret

Norgesgade 7, 6700 Esbjerg
Telefon 7512 9997
www.freja-center.dk

Joan-Søsterne

Dannerhuset
Nansensgade 1, 1364 København K
Telefon 3314 7484
www.joan-soesterne.dk

KRIS - Kristen Rådgivning

for Incestofre og Seksuelt misbrugte
Fredens Torv 2, 8000 Århus C
Telefon 8618 3394
www.kris-dk.dk

Kvisten Århus

Støttecenter
Brendstrupvej 72 E, kld.
8200 Århus N
Telefon 8615 8150
www.kvistene.dk

Kvisten Viborg

Vesterbrogade 1, 8800 Viborg
Telefon 6070 7257
www.kvistene.dk

Støttecenter mod Incest i Danmark

Thorvaldsensvej 3, 1123 København K
Telefon 3313 6383
www.incest.dk

Professionel rådgivning

AlbaHus

AlbaHus er et rådgivnings- og behandlingshus for mennesker berørt af seksuelle overgreb. AlbaHus yder rådgivning og psykologisk behandling samt formidler faglig viden om seksuelle overgreb.
Telefon 3323 2123
www.albahus.dk

Incestcenter Fyn

Mageløs 1, 1. sal, 5000 Odense
Telefon 6311 0712
www.incestcenterfyn.dk

Brugerorganisationer

ULF

Udviklingshæmmede Landsforbund
Telefon 7572 4688
www.ulf.dk

Landsforeningen LEV

Telefon 3635 9696
www.lev.dk

DH – Danske Handicaporganisationer

Telefon 3675 1777
www.handicap.dk

Dansk Blindesamfund

Telefon 3814 8844
www.dkblind.dk

Danske Døves Landsforbund

Telefon 3524 0910
Teksttelefon
Telefon 3524 0915
www.deaf.dk

Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap: Gode råd når skaden er sket

Her kan du få mere at vide

Redigeret udgave juni 2010
Udgivet af:
Socialt Udviklingscenter SUS
Nørre Farimagsgade 13
1364 København K
Tekst: Pernille Grünberger
Foto: Karl Bloosfeldt
Layout: Christian Schmidt
Tryk: Prinfovejle
Oplag: 1.200
ISBN: 978-87-92182-08-1
Genoptrykt med støtte fra
Servicestyrelsen

Litteratur

Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap – et litteraturstudie

Elsebeth Kirk Muff,
Socialt Udviklingscenter SUS, 2001

Forebyggelse og håndtering – Seksuelle overgreb mod mennesker med psykisk funktionsnedsættelse

Socialt Udviklingscenter SUS, 2004

Seksuelle overgreb mod børn og unge med handicap. En kvantitativ og kvalitativ undersøgelse af omfanget og karakteren af seksuelle overgreb

Socialt Udviklingscenter SUS og SISO
(Videnscenter for sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn), 2007

Sexologi: En bog for professionelle og forældre om udviklingshæmmede menneskers seksualitet

Jørgen Buttenschøn, Forlaget EIBA-Press,
2001

Vejledning: Seksualitet – uanset handicap
Socialministeriet, 2001

www.forebygovergreb.dk

Hjemmesiden indeholder bred viden om temaet 'Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap'. På hjemmesiden kan du finde redskaber til forebyggelse og håndtering af seksuelle overgreb, seksual- og forebyggelsespolitikker, litteratur- og linkshenvisninger og materiale til undervisningsbrug. Hjemmesiden henvender sig til fagfolk og studerende, der arbejder med mennesker med handicap, som har behov for viden og metoder til at forebygge seksuelle overgreb.